

בש"פ 3577/14 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 3577/14

לפני: כבוד השופט י' דנציגר

העורר: פלוני

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז מיום
8.5.2014 במ"ת 30932-02-14 שניתנה על ידי כבוד
השופטת ש' בן שלמה

תאריך הישיבה: כ"ה באייר תשע"ד (25.5.14)

בשם העורר: עו"ד יוסי פריינטי; עו"ד יעל נחמן

בשם המשיבה: עו"ד נילי פינקלשטיין

החלטה

לפני ערר על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז (השופטת ש' בן שלמה) במ"ת 30932-02-14 מיום
8.5.2014, בה הוחלט על מעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

רקע עובדתי בתמצית

1. כנגד העורר, הנאשם השני בכתב האישום, ונאשמים אחרים הוגש כתב אישום מתוקן בשלישית. האישומים הרלבנטיים לעורר הם 1, 3, 14 ו-17. מדובר בפרשה שעניינה קשירת קשר לעסקאות סחר בנשק שבראשן עמד הנאשם 1. באישום הראשון יוחסו לעורר עבירות של קשירת קשר לסחר בנשק; ירי באזור מגורים; החזקת נשק; סחר בנשק; סחר בנשק בצוותא חדא; ניסיון לסחר בנשק בצוותא חדא; עסקה אחרת בנשק בצוותא חדא; באישום השלישי יוחסו לעורר עבירות של עסקה אחרת בנשק בצוותא חדא; ירי באזור מגורים בצוותא חדא וקשירת קשר לסחר בנשק. באישום 14 מיוחסות לעורר עבירות של קשירת קשר לסחר בנשק; ניסיון לסחר בנשק וסחר בנשק. באישום 17 מיוחסת לעורר עבירת קשירת קשר לסחר בנשק.

עיקרי החלטתו של בית המשפט המחוזי

2. החלטתו של בית המשפט המחוזי מפורטת ומונה 32 עמודים בהם נפרסה מסכת הראיות לכאורה. עיקר הראיות לכאורה הן האזנות סתר שבוצעו בפרשה ובהן תועדו שיחות בין העורר לבין הנאשם 1. בשיחות אלה נעשה שימוש בשפת קוד. בית המשפט המחוזי קבע כי משמעותן של מילות הקוד ברורה לאור העובדה כי המשיבים 12 ו-17 פיצחו את מילות הקוד. אמנם משיבים אלו לא נטלו חלק בשיחות בין העורר לבין הנאשם 1, אך הם דיברו עם הנאשם 1 באותה שפת קוד בה דיבר העורר. העורר טען כי לא מדובר אלא בקודים המכוונים למונחים תמימים הקשורים לעיסוק לגיטימי בסוסים ובסחר במכוניות. בית המשפט המחוזי קבע כי מדובר בטענה שצריכה להתברר בהליך העיקרי. בית המשפט קמא הטעים כי התמונה העולה ממכלול הראיות והאזנות הסתר ברורה ולפיה מדובר בסחר בנשק, לכאורה. עוד טען העורר כי לא קיים זיהוי של קולו לגבי כל שיחה ושיחה. בהקשר זה הדגיש בית המשפט קמא כי העורר זוהה אל מול "שיחת העוגן", לגביה נקבע במפורש במזכר זיהוי קול שמדובר בעורר.

3. בית המשפט המחוזי התייחס לראיות חיזוק. כך ציין בית המשפט כי מהטלפון שנתפס בביתו של העורר בוצעו השיחות לטלפון של הנאשם 1. בהודעתו הראשונה והשנייה זיהה העורר את קולו ואישר כי שוחח עם הנאשם 1. כאשר בחקירתו נתקל בקשיים בניסיונו להסביר את תוכן השיחות כשהחוקר גילה בקיאות בפענוח שפת הקוד, שלל שהוא הדובר והכחיש כל קשר לנשק. מהשיחות ניתן ללמוד כמה מעורה העורר בעולם סחר הנשק, שכן הנאשם 1 מבקש לרכוש מהעורר נשק לשימושו האישי, מתייעץ איתו לגבי טיב הנשק והמחיר הרצוי ומבקש ממנו אף לנסותו.

4. בית המשפט הפנה לעילת המעצר הסטטוטורית המתקיימת בעניינו של העורר שלא נסתרה בנסיבות העניין. עוד התייחס בית המשפט לקיומה של עילת שיבוש מהלכי משפט משלא אותרו כלי הנשק ואף לא כל החשודים בפרשה. גדר המחלוקת בין הצדדים התמקד בשאלה אם יש צורך בתסקיר מעצר לצורך בחינת חלופת מעצר אם לאו. בית המשפט קמא הטעים כי הגם שהעורר נעדר עבר פלילי ולא תלוי ועומד נגדו מאסר מותנה, אין אפשרות לשחררו לחלופת מעצר נוכח חומרת העבירות, סחר בנשק בהיקפים גדולים תמורת סכומי כסף נכבדים. בית המשפט קמא ציין כי הרושם שעולה מהראיות לכאורה הוא כי העורר יכול להשיג כלי נשק רבים בלי מאמץ רב ובמהירות. העורר עסק לכאורה באופן אינטנסיבי בסחר בנשק תקופה של כשלושה חודשים. הוא הכיר סוחרים במקומות שונים בארץ. מדובר בכלי נשק מכל הסוגים והמינים וכן בתחמושת מגוונת. חלק מהלקוחות הגיעו לביתו כדי לבחון את הסחורה ולבצע רכישה. למרות עברו הנקי, לאור קשריו הענפים והידע שצבר בתחום, קבע בית המשפט קמא כי מדובר ב"מסוכנות חריפה" עד כי אין מקום לבחון אפשרות שחרור לחלופת מעצר.

נימוקי הערר

5. העורר - באמצעות בא כוחו עו"ד יוסי פריינטי - טען תחילה בכתב הערר לעניין היעדר ראיות לכאורה מספקות ולחלופין לחולשה בתשתית הראיות לכאורה. בהמלצת בית המשפט במסגרת הדיון שנערך לפני, חזר בו בא כוח העורר מטענות אלה והתמקד בתקיפת אי הפניית מרשו לשירות המבחן לצורך עריכת תסקיר מעצר שיבחן את אפשרות שחרור העורר לחלופת מעצר. בהקשר זה הדגיש העורר כי אף בעבירות חמורות חובתו של בית המשפט לבחון אפשרות לשחרור נאשם לחלופת מעצר. העורר מדגיש כי הוא נעדר עבר פלילי והוא צעיר יליד 1993. זהו מעצרו הראשון ומכיוון שמדובר בתיק רחב היקף הכולל 21 נאשמים ו-23 אישומים שעתיד להתנהל זמן ממושך, ובהתחשב בעובדה כי העורר מצוי במעצר מיום 29.1.2014, יש מקום לבחון אפשרות שחרורו לחלופת מעצר.

תגובת המשיבה

6. המשיבה - באמצעות באת כוחה עו"ד נילי פינקלשטיין - טוענת כי אין מקום לבחון אפשרות שחרורו של העורר לחלופת מעצר. המשיבה הדגישה את מסוכנותו של העורר כעולה מקביעותיו של בית המשפט המחוזי באשר לקשריו הענפים עם ספקי נשק מכל רחבי הארץ ובקיאותו הרבה בסחר בנשק. עוד מדגישה המשיבה את חלקו הדומיננטי של העורר בפרשה מושא כתב האישום, במהלכה שימש יד ימינו של הנאשם 1 וייעץ לו בכל הנוגע לסחר בנשק. המשיבה מדגישה עוד כי הצפי לסיום פרשת התביעה הוא כי המאשימה לא תידרש להעיד יותר משלושה עדי תביעה מרכזיים וכי דרושות לא יותר מחמש ישיבות הוכחות שקבועות בתוך מסגרת תשעת החודשים של מעצר עד תום ההליכים. עוד מדגישה המשיבה את המגעים להסדרי טיעון בפרשה באופן שעשוי ללמד כי ההליך העיקרי אינו עומד להתארך.

7. בתגובה לדברי המשיבה, ציין העורר כי אין בכוונתו להתקשר בהסדר טיעון וכי עתיד הוא לנהל את ההוכחות וכי מדובר בתיק מורכב שההוכחות בו יארכו זמן ניכר.

דיון והכרעה

8. לאחר שעיינתי בנימוקי הערר והאזנתי להשלמת הטיעון מטעם הצדדים במהלך הדיון שנערך לפני, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערעור להידחות.

9. כידוע, עבירות נשק ובפרט עבירות סחר בנשק כשלעצמן מקימות חזקת מסוכנות מכוח סעיף 21(א)(1)(ג) לחוק המעצרים. הכלל הוא כי רק במקרים חריגים ניתן יהיה לשלול את המסוכנות האמורה ולהצדיקה בחלופת מעצר [ראו למשל: החלטתו של השופט ס' ג'ובראן בבש"פ 519/11 מדינת ישראל נ' הייבי (26.1.2011)]. אמנם צודק בא כוח העורר כי בכל מקרה יש לבחון באופן פרטני את אפשרות שחרורו של נאשם לחלופת מעצר, כמצוות המחוקק, אף בעבירות חמורות. אלא שמקום בו בית המשפט מעריך את המסוכנות ברמה גבוהה עד אשר צופה הוא כי לא תהיה כל אפשרות להגשים את תכלית המעצר בדרך של שחרור לחופת מעצר, רשאי בית המשפט שלא להורות על עריכת תסקיר מעצר. כך, במקרה דנן, תשתית הראיות לכאורה שפורטה בהחלטת בית המשפט קמא מלמדת על מסוכנות גבוהה של העורר, לאור היקף העסקאות שבוצעו לכאורה ומעורבותו בהן. אין מדובר בעסקה חד פעמית אלא במספר עסקאות דבר המלמד לכאורה על מעורבות שיטתית של העורר בעבירות מסוג זה [ראו למשל: החלטתה של השופטת א' חיות בבש"פ 8303/07 פלוני נ' מדינת ישראל (19.10.2007), פסקה 6], כשהוא משמש כגורם לא מבוטל בניהול "השטח" ובייעוץ לנאשם 1 ותוך שהוא מפגין בקיאות רבה בסוגי כלי הנשק והתחמושת ובאשר לאפשרות להשיג כלי נשק ותחמושת. חומר הראיות לכאורה אכן מלמד כי קשריו של העורר עם סוחרי נשק הם ענפים בכל חלקי הארץ וכי קיים

חשש כי אם ישוחרר ימשיך ויהיה מעורב בסחר בנשק. לאור האמור, דומני כי צדק בית המשפט משדחה בקשתו של העורר להפנותו לעריכת תסקיר מעצר, אף אם מדובר באדם צעיר נעדר עבר פלילי[ראו למשל: החלטת השופט י' עמית בבש"פ 1748/11 יחזקאל נ' מדינת ישראל (10.3.2011), פסקה 10].

10. אשר על כן, הערר נדחה.

ניתנה היום, כ"ה באייר תשע"ד (25.5.2014).

שׁוֹפֵט
